

SODANKYLÄN KUNTA
SOSIAALIPALVELUT

Vilkas, viihtyisä, kehittyvä
Lapin tähtikunta

KOTOUTTAMISOHJELMA 2014–2017

Sodankylän perusturvalautakunta 25.2.2015

Sodankylän kunnanhallitus 17.3.2015

Sodankylän kunnanvaltuusto 25.3.2015

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Kansainvälistyvä Sodankylä: Vilkas, viihtyisä, kehittyvä Lapin tähtikunta.....	1
1.2	Kotoutumislaki.....	1
1.3	Ulkomaalaisten osuus Sodankylässä.....	3
1.4	Keskeiset käsitteet.....	4
2	ALKUKARTOITUS JA KOTOUTUMISSUUNNITELMA.....	6
2.1	Alkukartoitus	6
2.2	Kotoutumissuunnitelma.....	7
3	KOTOUTTAMISPALVELUT SODANKYLÄN KUNNASSA	8
3.1	Sosiaali- ja terveystyöpalvelut.....	9
3.2	Sivistystyöpalvelut.....	10
3.3	Asuntopalvelut	14
3.4	Tekniset palvelut	14
3.5	Tulkkaus- ja käännöstyöpalvelut.....	14
4	KOTOUTTAMISPALVELUT MUILTA VIRANOMAISILTA JA TAHOILTA	16
4.1	TE-toimisto.....	16
4.2	Kansaneläkelaitos KELA.....	17
4.3	Sodankylän seurakunta.....	18
4.4	Lapin ammattiopisto ja Lapin matkailuopisto, Revontuliopisto.....	18
4.5	Mannerheimin lastensuojeluliitto	19
5	TOIMENPIDEOHJELMA.....	20
	Hyödyllisiä linkkejä.....	22
	Lähteet.....	22
	Liite 1, Maahanmuuttajaopetus Aleksanteri Kenan koulussa	

1 JOHDANTO

1.1 Kansainvälistyvä Sodankylä: Vilkas, viihtyisä, kehittyvä Lapin tähtikunta

Sodankylän kunta pyrkii luomaan asukkailleen hyvät elämän edellytykset. Toimintaa ohjaavat ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus sekä joustavuuden periaate. Tulevaisuudessa (2020) Sodankylä haluaa olla hallitusti kasvava ja **kansainvälinen** Keski-Lapin asiointi- ja palvelukeskus, jossa on hyvät liikenneyhteydet ja ihmisten turvallista elää, asua ja yrittää. Tulevaisuuden vision mahdollistavat kunnan asukasluvun positiivinen kehitys, monipuolinen elinkeinorakenne ja tehokkaat peruspalvelut. (Sodankylän kuntastrategia 27.3.2014.) Kaivosten (Kevitsa, Pahtavaara) tulon myötä kansainvälistyminen Sodankylässä on lisääntynyt parin viime vuoden aikana. Maahanmuutto Sodankylään on pääasiassa työperäistä. Sodankylän kunta ei ole ainakaan toistaiseksi tehnyt päätöstä pakolaisten vastaanottamisesta.

Kotouttamisohjelma nivoutuu kuntastrategiaan. Suunnitelmassa otetaan kantaa siihen, millä toimenpiteillä maahanmuuttajien kotoutumista Sodankylässä edistetään ja miten maahanmuuttajien erityisiä tarpeita tuetaan kunnan yleisissä palveluissa. Maahanmuuttajien koetaan rikastuttavan elämää Sodankylässä monella tavalla ja maahanmuuttajien halutaan kokevan itsensä tervetulleiksi ja täysivaltaisiksi kuntalaisiksi. Keskustelu maahanmuuttajien kotiutumisen tukemiseksi on kohtuullisen uutta ja yhtenä kotouttamisohjelman tavoitteena onkin keskustelun lisääminen ja maahanmuuttajien tarpeiden ja toiveiden kuuleminen sekä niihin vastaaminen toimenpideohjelman avulla. Maahanmuuttajien toiveita on kuultu Yhteys –hankkeen järjestämässä yleisötilaisuudessa 21.8.2014. Kaikilla kuntalaisilla on ollut mahdollisuus kommentoida kotouttamisohjelmaa kunnan nettisivujen kautta.

1.2 Kotoutumislaki

Uusi kotoutumislaki (laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010) on tullut voimaan syksyllä 2011. Lain tarkoituksena on tukea ja edistää kotoutumista ja maahanmuuttajan mahdollisuutta osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Lain tarkoituksena on myös edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. Kotoutumislakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa

(301/2004) tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa. Lakia sovelletaan myös henkilöön, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelukortti ulkomaalaislain mukaisesti. (Laki kotoutumisen edistämisestä 1 ja 2 §.)

Kotoutumislaki edellyttää kaikkia kuntia laatimaan kotoutumisen edistämiseksi kotouttamisohjelman, joka hyväksytään kunnanvaltuustossa, tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa ja otetaan huomioon kuntalain 65 § mukaista talousarviota ja – suunnitelmaa laadittaessa. Alueella toimivien viranomaisten on kunnan aloitteesta osallistuttava ohjelman laadintaan, toteutukseen ja seurantaan. Kotoutumislain 6. luvussa säädetään kuntakorvauksista laissa tarkoitettujen toimenpiteiden järjestämisestä.

Kotouttamisohjelman sisällöstä säädetään kotoutumislain 33 §:ssä. Lapin maahanmuuttostrategia 2017 on laadittu Lapin ELY-keskuksen toimesta vuonna 2013 maakunnallisena monialaisena verkostoyhteistyönä ja sen tavoitteena on linjata maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvää kehittämistyötä vuoteen 2017. Tarkoituksena on, että strategia toimii pohjana kunnissa laadittaville uuden kotoutumislain mukaisille paikallistason kotouttamisohjelmille.

Sodankylän kunnan kotouttamisohjelma on laadittu TE-toimiston (palvelujohtaja Eija Sokero), Kansaneläkelaitoksen (palvelupäällikkö Heli Toivanen), seurakunnan (diakoni Tiina Koski), poliisin, järjestöjen ja hankkeiden (Järjestökeskus Kitinen: projektipäällikkö Kaisa Kulmala, Mannerheimin lastensuojeluliitto: Johanna Mäki), sekä eri hallintokuntien ja (johtava lääkäri Jukka Mattila, viestintä- ja henkilöstöpäällikkö Katja Mäntylä, apulaisrehtori Irja-Kaisa Lakkala, kirjastotoimen johtaja Tiina Heinänen, työsuunnittelija Marjut Hieta-
nen, siht.) ja luottamushenkilöiden (perusturvalautakunnan puheenjohtaja Milja Mettiäinen, sivistyslautakunnan puheenjohtaja Sanna Ylitalo, kunnanhallituksen edustaja Tuula Annala) välisenä monialaisena yhteistyönä. Puheenjohtajana on toiminut sosiaalityön johtaja Kati Aikio.

Maahanmuuttajille tiedotetaan kunnan palveluista pääasiassa samoin kuin muille kuntalaisille. Kotouttamisohjelma laitetaan kunnan internetsivuille. Kunnan sisällä kotouttamisesta tiedotetaan saattamalla kotouttamisohjelma kaikkien toimialojen tietoon, jotta kotouttamista voidaan tehdä monialaisena yhteistyönä.

1.3 Ulkomaalaisten osuus Sodankylässä

Sodankylän asukasluku oli vuoden 2013 lopussa 8884 henkilöä. Ulkomaalaisten osuus väestöstä oli 1,2 % vuonna 2013. Koko maassa ulkomaalaisten osuus väestöstä oli vuoden 2013 osalta 3,8 %. Kunnalla ei ole valtion kanssa sopimusta pakolaisten vastaanotosta. Sodankylässä ulkomaalaisten osuus viime vuosina on hieman kasvanut.

Taulukko 1. Ulkomaalaisten osuus väestöstä Sodankylässä vuosina 2010–2013

Vuosi	Väestö 31.12.	Ulkomaalaisten osuus väestöstä %
2010	8779	0,9
2011	8806	0,9
2012	8834	1,0
2013	8884	1,2

Lähde: Sotkanet 2014

Taulukko 2. Syntyperältään ulkomaalaisia Sodankylässä

vuosi	väestö	% ulkomaalaisia	henkilöinä
2009	8872	0,8	71
2010	8801	0,9	79
2011	8796	0,9	79
2012	8815	1	88
2013	8854	1,1	97

Taulukko 3. Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä/1000 asukasta

vuosi	henkilö/1000 as
2009	6,1
2010	6,9
2011	7,5
2012	8,3
2013	9,9

1.4 Keskeiset käsitteet

Maahanmuuttaja

Suomeen muuttanut henkilö, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity taikka jolle on myönnetty oleskelukortti. Yleiskäsite, joka koskee kaikkia eri perustein muuttavia henkilöitä.

Oleskelulupa

Suomen valtion henkilölle myöntämä määräaikainen tai pysyvä lupa asua maassa. Ulkomaalainen (pl. Pohjoismaiden kansalaiset sekä EU- ja ETA-jäsenmaiden kansalaiset) tarvitsee oleskeluluvan voidakseen oleskella Suomessa yli kolme kuukautta. Oleskelulupa voidaan myöntää mm. seuraavin perustein: perheside Suomeen, opiskelu, työnteko, suomalainen syntyperä, paluumuutto Suomeen, humanitaariset syyt tai muu erityinen syy.

Tilapäinen oleskelulupa

Myönnetään ulkomaalaiselle, jonka tarkoituksena ei ole jäädä Suomeen pysyvästi. Lupa on uusittava määräajan päätyttyä. Tilapäiseen oleskelulupaan merkitään kirjaintunnus B.

Jatkuva oleskelulupa

Myönnetään ulkomaalaiselle, joka on tullut Suomeen pysyvässä maahanmuuttotarkoituksessa. Lupa on uusittava määräajan päätyttyä. Jatkuvaan oleskelulupaan merkitään kirjaintunnus A.

Pysyvä oleskelulupa

Myönnetään henkilölle, joka on oleskellut Suomessa yhtäjaksoisesti jatkuvalla oleskeluluvalla neljä vuotta. Oleskelun syy tai muut erityiset syyt voivat aiheuttaa poikkeuksia oleskelu-aikaan. Lupa myönnetään toistaiseksi eikä sitä tarvitse uusia. Pysyvään oleskelulupaan merkitään kirjaintunnus P.

Ulkomaalainen

Suomen oikeuden kannalta henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen.

Turvapaikanhakija

Henkilö, joka hakee suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta maasta. Turvapaikanhakijan pakolaisuus todetaan vasta hakemukseen annetulla päätöksellä, joten tulisi välttää "pakolainen" sanaa ennen kuin päätös on annettu.

Pakolainen

Ulkomaalainen, jolla on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi alkuperän, uskonnon, poliittisen mielipiteen, kansallisuuden tai tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen vuoksi. Pakolaisaseman saa henkilö, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka YK:n pakolaisjärjestö (UNHCR) katsoo olevan pakolainen.

Kiintiöpakolainen

YK:n pakolaisjärjestön pakolaiseksi katsoma henkilö, jolle on myönnetty maahantulolupa Suomeen valtion talousarviossa vahvistetun pakolaiskiintiön puitteissa.

Kotoutuminen

Maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovaikutteinen kehitys, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla kun tuetaan hänen mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Kotouttaminen

Kotoutumisen monialaista edistämistä ja tukemista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla. Kotouttamisen tarkoituksena on antaa maahanmuuttajalle mahdollisimman nopeasti itsenäisen ja tasavertaisen kansalaisuuden vaatimat valmiudet.

Kotouttamisohjelma

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä laatima ohjelma kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi. Ohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja sitä tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain mukaista talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa.

Kotoutumissuunnitelma

Yksilöllinen tai perheen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista, joilla tuetaan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita tarvittavia tietoja ja taitoja.

Erityistä tukea tarvitseva

Maahanmuuttaja, joka tarvitsee tehostettuja kotouttamistoimenpiteitä erityisesti sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentuneen toimintakyvyn, iän, perhetilanteen, luku- ja kirjoitustaidottomuuden tai muun vastaavan syyn perusteella.

Monikulttuurinen, monietninen

Etnisyydessä on kyse yksilön ja ryhmän tavasta jäsentää itseään suhteessa toisiin. Etnisyys on sidoksissa tilanteisiin ja muuttuu ajan myötä. Monikulttuurisuuden rinnalla käytetään käsitteitä monietninen ja monikansallinen. Monietninen painottaa eri etnisten ryhmien, eri kulttuuriryhmien muodostamaa yhteiskuntaa. Monikansallinen painottaa yhteiskunnan koostumista eri kansallisuutta olevista henkilöistä, jotka voivat lainsäädännöllisestikin olla monikansallisia kaksoiskansalaisuuden myötä.

Rasismi

Ideologia, uskomus ja/tai toiminta, joka jakaa ihmiset eri rotuihin ja viittaa henkilön kulttuuritaustasta johtuviin syihin. Rasismi pohjautuu ajatukseen ihmisryhmien kulttuurisesta tai biologisesta erilaisuudesta, joka oikeuttaa negatiiviseen kohteluun tällä perusteella.

2 ALKUKARTOITUS JA KOTOUTUMISSUUNNITELMA

2.1 Alkukartoitus

Alkukartoituksessa arvioidaan alustavasti maahanmuuttajan työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palveluiden tarpeet. Alkukartoituksessa selvitetään tätä tarkoitusta varten tarvittavat tiedot maahanmuuttajan aikaisemmasta koulutuksesta, työhistoriasta, kielitaidosta ja muusta työllistymiseen sekä kotoutumiseen vaikuttavasta seikasta.

Te-toimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on rekisteröity työttömäksi työnhakijaksi. Kunta taas käynnistää alkukartoituksen silloin, kun maahanmuuttaja saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Kunta tai TE-toimisto voi käynnistää alkukartoituksen sitä pyytäneelle muulle maahanmuuttajalle, jos tämän arvioidaan sitä tarvitsevan. Kartoitus tulee käynnistää kahden kuukauden kuluessa pyynnöstä tai asiakkuuden alkamisesta.

Alkukartoituksen perusteella TE-toimisto tai kunta arvioi, tarvitseeko maahanmuuttaja kotoutumissuunnitelman. Mikäli kotoutumissuunnitelma tehdään, on se laadittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä. Ensimmäinen suunnitelma laaditaan enintään yhden vuoden ajaksi. Suunnitelmaan on oikeus enintään kolmen vuoden ajan, ja tarvittaessa pidentämispäätöksellä voidaan aikaa pidentää kahdella vuodella.

2.2 Kotoutumissuunnitelma

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jos hän on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettu työtön työnhakija tai jos hän saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea. Kotoutumissuunnitelma voidaan laatia myös muulle maahanmuuttajalle, jos hänen arvioidaan alkukartoituksen perusteella tarvitsevan suunnitelmaa kotoutumisen edistämiseksi.

Kotoutumissuunnitelma on yksilöllinen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista, joiden tarkoituksena on tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan. Kotoutumissuunnitelmassa voidaan sopia myös maahanmuuttajan oman äidinkielen opetuksesta, yhteiskuntaan perehdyttävästä opetuksesta, luku- ja kirjoitustaidon sekä perusopetusta täydentävästä opetuksesta, kotoutumiskoulutuksesta ja muista kotoutumista yksilöllisesti edistävästä toimenpiteistä.

Kotoutumissuunnitelma laaditaan yhdessä TE-toimiston, kunnan ja maahanmuuttajan kanssa. Suunnitelman laadinta on aloitettava viimeistään kahden viikon sisällä alkukartoi-

tuksesta. Suunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon maahanmuuttajan omat kotoutumista edistävät tavoitteet. Suunnitelmassa TE-toimisto sopii maahanmuuttajan kanssa koulutuksesta, työhausta ja sen tavoitteista sekä työnhakua tukevista ja työllistymistä edistävästä toimenpiteistä ja palveluista. Kunta sopii suunnitelmassa maahanmuuttajan kanssa kotoutumista ja työllistymistä edistävästä kunnan palveluista tai muista toimenpiteistä, jos maahanmuuttaja ei mm. terveydentilansa, ikänsä tai perhesyiden vuoksi voi osallistua kotoutumista tukeviin työvoimapoliittisiin palveluihin. Suunnitelmaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Kunnan tulee laatia kotoutumissuunnitelma alaikäisen maahanmuuttajan kanssa, jos siihen on alaikäisen yksilöllisistä olosuhteista johtuva tarve. Kotoutumissuunnitelma laaditaan yhdessä lapsen tai nuoren ja hänen huoltajansa tai edustajansa kanssa. Kunnan tulee laatia myös perheen kotoutumissuunnitelma monialaisena yhteistyönä, jos perheen kokonaistilanne sitä edellyttää. Suunnitelman tarvetta arvioitaessa kiinnitetään erityistä huomiota lapsen tai nuoren kehitystä tukevan ja ohjaavan vanhemmuuden edellytyksiin ja vanhempien tuen ja koulutuksen tarpeisiin.

Kotoutumissuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin osallistumisen aikana maahanmuuttaja saa kotoutumistukena työmarkkinatukea tai toimeentulotukea.

Mikäli maahanmuuttaja kieltäytyy ilman pätevää syytä kotoutumissuunnitelman laatimisesta, sen tarkistamisesta tai osallistumasta kotoutumissuunnitelmassa sovittuun toimenpiteeseen, hänen oikeuttaan kotoutumistukena maksettavaan etuuteen voidaan rajoittaa työttömyysturvalain ja toimeentulotukilain puitteissa.

3 KOTOUTTAMISPALVELUT SODANKYLÄN KUNNASSA

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä sekä sen suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan palvelut soveltuvat myös maahanmuuttajille. Lisäksi kunnan on huolehdittava siitä, että maahanmuuttajille kotoutumislaisissa tarkoitetut toimenpiteet ja palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyt-

tää. Kunnan on huolehdittava oman henkilöstönsä osaamisen kehittämisestä kotouttamisessa.

Sodankylässä maahanmuuttajien palvelut järjestetään kunnan normaalien palvelujen ja toimintojen kautta. Tarvittaessa maahanmuuttajien erityistarpeet huomioidaan monialaisella yhteistyöllä. Peruspalveluissa varmistetaan henkilöstön osaaminen eri kieli- ja kulttuuritaustaisten kohtaamisessa ja tulkkipalveluiden käytössä.

3.1 Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Kunnassa asuvilla kotoutumislain määrittelemillä maahanmuuttajilla on oikeus saada sosiaali- ja terveystyöpalveluja samoin perustein kuin muillakin kunnan asukkailla. Sosiaalityö vastaa kotoutumissuunnitelman tekemisestä maahanmuuttajalle yhdessä TE-toimiston kanssa. Sosiaali- ja terveystyössä järjestetään maahanmuuttajien palvelut ja toimenpiteet nykyisin voimavaroin normaalin potilas/asiakastyön puitteissa.

Aikuisten sosiaalityö voi kattaa toimeentuloa varten tarvittavan taloudellisen tuen arvioinnin, aktivoinnin työhön tai koulutukseen, asiakassuunnitelman laatimisen sekä tiedon antamisen muista tarjolla olevista palveluista kuten työvoima- ja elinkeinotoimistosta, Kelasta, maahanmuuttotoimistosta, kunnan talous- ja velkaneuvonnasta sekä eri hoitopalveluista (päihteet, mielenterveys, terveys). **Toimeentulotuen soveltamisohjeissa** on yksilöity erityisesti eri maahanmuuttajaryhmät ja heidän oikeutensa saada toimeentulotukea.

Sovellettaessa kotoutumislakia alle 18-vuotiaaseen, on kiinnitettävä erityistä huomiota lapsen etuun ja hänen kehitykseensä. Lapsen etua arvioitaessa on huomioitava lastensuojelulain säädökset. Lapsi- ja perhetyö tarjoaa maahanmuuttaja-asiakkaille samoja palveluja kuin muille kuntalaisille, esimerkiksi lastensuojelun avohuollon tukitoimia sekä lapsiperheiden kotipalvelua.

Sodankylän terveyskeskus tarjoaa maahanmuuttajille heidän tarvitsemansa terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, kuten muillekin kuntalaisille. Maahanmuuttaja voidaan ohjata terveyspalveluiden piiriin kotoutumissuunnitelman teon yhteydessä maahanmuuttajan ikä ja terveydentila huomioon ottaen. Maahanmuuttajille tarjotaan samoja terveyspalveluita kuin

muillekin kuntalaisille mm. lääkärien ja hoitajien vastaanottopalveluja, laboratorionäytteenottoa, kuntoutusta, hammashoitoa sekä mielenterveystoimiston palveluja.

Lisätiedot:

www.sodankyla.fi/perusturvapalvelut

Hätätilanteet 112

Sosiaalityön päivystys klo 9-11 puh. 0400 694 024

Terveyskeskuspäivystys Sodankylässä klo 8-21 puh. 020 692 881

Yöpäivystys Lapin keskussairaalassa klo 21-8

klo 21 - 22 puh. 016 322 4800

klo 22 - 8 puh. 016 328 2100

3.2 Sivistyspalvelut

Päivähoito

Sodankyläläisen varhaiskasvatuksen painotusalueina ovat pohjoinen kulttuuri ja luontokasvatus sekä liikunta kaikissa muodoissaan. Kunnallisen päivähoidon vaihtoehtona on **kotihoidontuki** tai yksityisen hoidon tuki, minkä lisänä on yksityisen hoidon tuen **kuntalisä**. Maksutonta esiopetusta (19h/vk.) järjestetään päiväkodeissa ja kouluilla. Sivukylien esiopetus järjestetään pääsääntöisesti yhdysluokissa.

Sodankylässä on kolme päiväkotia. Sodankylässä päivähoito on järjestetty niin, että pienet lapset pääsevät perhepäivähoitoon ja isommat lapset päiväkotiin. **Paulaharjun päiväkodissa** järjestetään erityispäivähoitoa pienryhmissä. **Kylälaakson päiväkot** tarjoaa ympärivuorokautista hoitoa niille lapsille, joiden vanhemmat/vanhempi tekee vuorotyötä. **Poikkijoen päiväkodilla** on perhepäivähoidon varahoitoryhmä ja perhepäivähoidonohjaajan toimipiste. Päivähoito tarjoaa lastentarhaopettajan vetämää leikkitoimintaa kirkonkylällä ja kahdella sivukylällä kaksi kertaa viikossa kolmen tunnin ajan. Vuotsossa toimii saamenkielinen kielipesä lapsille, kielipesää vetää saamenkielinen lastentarhanopettaja. Vuotsossa on myös aloittanut vuoden 2013 alussa suomenkielinen päivähoitoryhmä, Pikkuporo.

Esi- ja perusopetus

Sodankylässä perusopetus huomioi pohjoiset elinolosuhteet ja vahvistaa oppilaan lappilaista sekä suomalaista kulttuuri-identiteettiä. Jokaisella sodankyläläisellä on oikeus tasa-arvoiseen kohteluun, uskonnon ja omantunnon vapauteen, oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin. Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille valmiudet elämiseen Sodankylässä, Suomessa ja maailmalla. Opetuksessa korostuvat ilmasto, luonto, elinkeinot, harrastukset ja saamelaisuus kansainvälisyyden rinnalla.

Sodankylässä järjestetään esi- ja perusopetusikäisille oppilaille peruskouluun **valmistavaa opetusta** (Valo) niille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden taidot eivät riitä perusopetuksen ryhmässä opiskeluun. Oppilas integroidaan yleisopetuksen ryhmään heti, kun hänellä on riittävä suomen kielen taito oppiaineen opiskeluun yleisopetuksen ryhmässä. Lisätiedot: Aleksanteri Kenan koulu, apulaisrehtori Irja-Kaisa Lakkala. Ks. liite 1.

Oppilas- ja opiskelijahuolto toteutetaan esikouluikäisestä toisen asteen opiskelijaan suunnatuilla palveluilla. Oppilas- ja opiskelijahuolto jakautuu suunnitelmalliseen yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon.

Koululaisten **aamu- ja iltapäivätoiminta** on perusopetuslain alaista, ja on suunnattu 1.-2.- luokkalaisille sekä erityisen tuen päätöksen saaneiden 3. – 9. luokan oppilaille. Toiminnan järjestämisestä ja koordinoinnista vastaa kunnan vapaa-aikatoimi. Koulun **kerhotoiminnan** tavoite on tukea lapsen ja nuoren kasvua ja kehitystä perusopetuslain mukaisesti. Kerhot liittyvät useimmiten liikuntaan ja kädentaitoihin.

Tukioppilastoiminta on Sodankylän perusasteen yläluokilla toimiva tukijärjestelmä, joka perustuu vertaistuen ajatukseen. Tukioppilas on vapaaehtoinen oppilas, joka haluaa toimia koulu yhteisön hyväksi ja auttaa muita oppilaita. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa.

Lukiokoulutus

Sodankylän lukio on yleissivistävä toisen asteen oppilaitos, jossa opiskelu tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen opintoihin.

Sompion kirjasto

Sompion kirjasto on Sodankylän, Savukosken ja Pelkosenniemen yhteinen kirjastolaitos, jonka hallinnosta vastaa Sodankylän kunta. Jokaisessa kunnassa on pääkirjasto, Sodankylässä lisäksi kirjastoauto ja Savukoskella kaksi lainausasemaa. Sompion kirjaston tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, tiedon hankintaan ja virkistykseen. Sompion kirjasto on osa Lapin kirjasto –kimppaa.

Sompion kirjasto tarjoaa asiakkailleen lainattavaksi kirjoja, e-kirjoja, elokuvia, musiikkia, nuotteja, aikakaus- ja harrastelehtiä ja sanomalehtiä. Lisäksi on tarjolla sähköisiä lehtiä: Library PressDisplay –palvelu tarjoaa pääsyn noin 1700 sanomalehteen 92 maasta 48 kielellä. Lehdet ovat luettavissa ilmestymispäivänä, valtaosa 60-90 päivän ajan ilmestymisestä. PressDisplayta voi käyttää kotikoneelta kirjastokortin ja tunnusluvun avulla. Kirjaston kokoelmissa on myös muuta vieraskielistä aineistoa.

Kirjastoon voidaan tilata siirtokokoelmina vieraskielistä aineistoa muista Suomen kirjastoista ja yksittäisiä nimekkeitä kaukolainaksi asiakkaan tarpeen mukaan.

Sodankylän kirjaston tilat palvelevat kuntalaisia myös itsepalvelukäytössä. Lehtisaliin voi saada sähköisen avaimen ja tila on käytössä joka päivä klo 7-22 välisenä aikana. Kirjastossa on myös itsepalvelukokoukset, jota voi käyttää samoin sähköisellä avaimella. Kirjastossa voi käyttää tietokoneita ja saada apua tiedonhakuun. Kirjaston verkkopalvelu palvelee asiakkaita 24/7.

Lisätiedot:

www.sompionkirjasto.fi

<https://www.facebook.com/sompionkirjasto>

Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut, nuorisovaltuusto

Sodankylän kunnan **vapaa-aikatoimen** tavoitteena on turvata kuntalaisille mahdollisimman monipuolinen liikunta-, nuoriso- ja kulttuuriharrastustarjonta, toimiva vapaa-ajan kenttä, kaikki ikäluokat huomioiva palveluverkosto, ympäristön ja olosuhteet hyödyntävä toiminta, joka mukautuu yhteiskunnallisiin muutoksiin. Vapaa-aikatoimen strategiana on kehittää vapaa-aikajärjestöjen kanssa yhteistyöhön tukeutuva monitahoinen toimintaverkosto sekä tarjota monipuolisia liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen palveluja.

Kulttuuritoimen tärkeä tavoite on taidekasvatuksen kehittäminen ja saavutettavuuden lisääminen Sodankylän kunnassa. Sodankylän kulttuuritoimi organisoii vuosittain lapsille ja nuorille tarkoitettuja taide- ja kulttuuritapahtumia yhteistyössä eri kulttuuriyhdistysten ja koulujen kanssa. Tärkeimmät vuosittaiset tapahtumat ovat kesäkuun alkupuolella järjestettävä lasten ja nuorten taideleiri sekä lokakuussa järjestettävä lasten ja nuorten kulttuuriviikko.

Sodankylän kunnan nuorisovaltuusto on kunnanvaltuuston alainen poliittisesti sitoutumaton sodankyläläisten nuorten vaikuttajien ryhmä. Nuorisovaltuusto antaa yhteiskunnallisesta toiminnasta kiinnostuneille nuorille mahdollisuuden vaikuttaa ja oppia vaikuttamista sekä yhteiskunnallista toimintaa.

Nuorisotyö

Sodankylän kunnan nuorisotoimen painopistealueena on lasten terveen ja turvallisen kasvun tukeminen. Sodankylän nuorisotoimen erityisnuorisotyön toimintamuotona ovat mm. **tukihenkilötoiminta, perhetyö, pienryhmätoiminta, kuntouttava työtoiminta, työelämävalmennus ja yksilöohjaus**. Näitä toimintamuotoja toteuttaa etsivä nuorisotyöntekijä yhdessä nuorisotoimen henkilökunnan kanssa. Nuorisotoimen toimitilat sijaitsevat entisen Kitisenrannan koulun tiloissa. Samoissa tiloissa sijaitsee nuorisotalo NetC@, jonka yhteyteen sijoittuvat nuorisotoimen aktiviteetit. Talossa nuorilla on mahdollisuus viettää vapaa-aikaansa sekä harrastaa erilaisia asioita. Nuorisotoimen toiminnot on suunnattu 12 – 29 -vuotiaille. Nuorisotoimi tarjoaa avointa toimintaa, kerhotoimintaa, tapahtumia ja leirejä. Avoin toiminta on suunnattu 13 – 17-vuotiaille. Nuorisotiloissa toimivat tyttö-, media-, sähkö-, moottori-, kaukalopallo- ja ala-asteikäisten kerhot sekä talotoimikunta. Kerhot ovat pääsääntöisesti iltapäiväkerhoja, jotka kokoontuvat iltaisin ennen kello 18.00.

Lisätiedot:

www.sodankyla.fi/sivistyspalvelut

3.3 Asuntopalvelut

Maahanmuuttajilla on oikeus saada vuokra-asunto kunnasta samoin perustein kuin muillakin kuntalaisilla. Asuntotoimen tavoitteena on turvata puutteellisesti asuvien ja asunottomien sodankyläläisten asunnon saanti. Asukkaiden valinnan perusteena aravavuokra-asuntoihin on sosiaalinen tarkoituksenmukaisuus ja taloudellinen tarve. Valtioneuvosto vahvistaa tarkemmat asukkaiden valintaperusteet sekä perusteet, joiden nojalla voidaan erityisestä syystä tilapäisesti poiketa valintaperusteista.

Lisätiedot:

www.sodankyla.fi/asuntotoimi

Raija Kukkohovi puh. 0400-290237

3.4 Tekniset palvelut

Teknisen toimen päätavoitteena on tuottaa ja ylläpitää turvalliset ja viihtyisät yhdyskuntatekniset palvelut sekä kunnan toimitilat taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Teknisen toimen palvelut maahanmuuttajille järjestetään nykyisin voimavaroin hyödyntäen olemassa olevia palveluita kuten muillekin kuntalaisille.

www.sodankyla.fi/teknisetpalvelut

3.5 Tulkkaus- ja käännöspalvelut

Suomea taitamattomalle maahanmuuttajalle järjestetään tarvittaessa lain edellyttämät tulkkauspalvelut, jotka mahdollistavat tasavertaisen asioimisen viranomaisten kanssa. Nämä palvelut takaavat sekä asiakkaan että työntekijän oikeusturvan ja ovat edellytyksenä suomalaiseseen yhteiskuntaan kotouttamisessa.

Kotoutumislain 5 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian tulkitsemisesta tai kääntämisestä, jos maahanmuuttaja ei osaa kielilain (423/2003) mukaan viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä taikka hän ei vammaisuutensa tai sairautensa vuoksi voi tulla ymmärretyksi asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta. Viranomai-

nen huolehtii mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä myös muussa maahanmuuttajan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevassa asiassa. Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota maahanmuuttajan voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Viranomaisen velvollisuus huolehtia tulkitsemisesta ja kääntämisestä ei koske aineistoa, joka ei vaikuta asian käsittelyyn.

Viranomaisen on hankittava ja kustannettava tulkki tai huolehdittava kustannuksellaan kääntämisestä asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisten aloitteesta. Pakolaisten osalta tulkitsemiskustannukset korvataan valtion varoista ilman määräaikaa, kun ne liittyvät henkilölle järjestettyihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, kotoutumissuunnitelman laatimiseen, maahantulon alkuvaiheen kotoutumispalvelujen käyttöön, perehdyttämiseen kunnassa sekä koulun tai päivähoiton ja kodin väliseen yhteistyöhön. Tulkkina tulisi käyttää ammattitaitoista asioimistulkkia, ei asiakkaan aviopuolisoa, sukulaista tai tuttavaa, eikä koskaan lasta.

Sodankylän kunta on solminut puitesopimuksen tulkkauk- ja käännöspalveluiden ostosta Tulkkauk- ja käännöskeskus Professional Oy:ltä. Puhelintulkkaukspalvelut (etätulkkaukspalvelut) on ensisijaisesti tilattava em. palveluntuottajalta. Sopimus koskee tulkkauk- ja käännöspalveluita suomen kielestä vieraaseen kieleen ja vieraasta kielestä suomen kieleen.

Tulkkauk

Asioimistulkkauksissa palvelun tilaus tapahtuu puhelimitse, www-sivujen varausjärjestelmän kautta tai sähköpostitse Tulkkauk- ja käännöskeskus Professional Oy:ltä, jonka jälkeen palveluntuottaja vahvistaa tulkkien saatavuuden sähköpostitse. Tulkit työskentelevät myös virka-ajan ulkopuolella ja viikonloppuisin.

Käännöspalvelut

Käännettävät tekstit aineistoinen lähetetään tilaajalle pääsääntöisesti word-tiedostomuodossa.

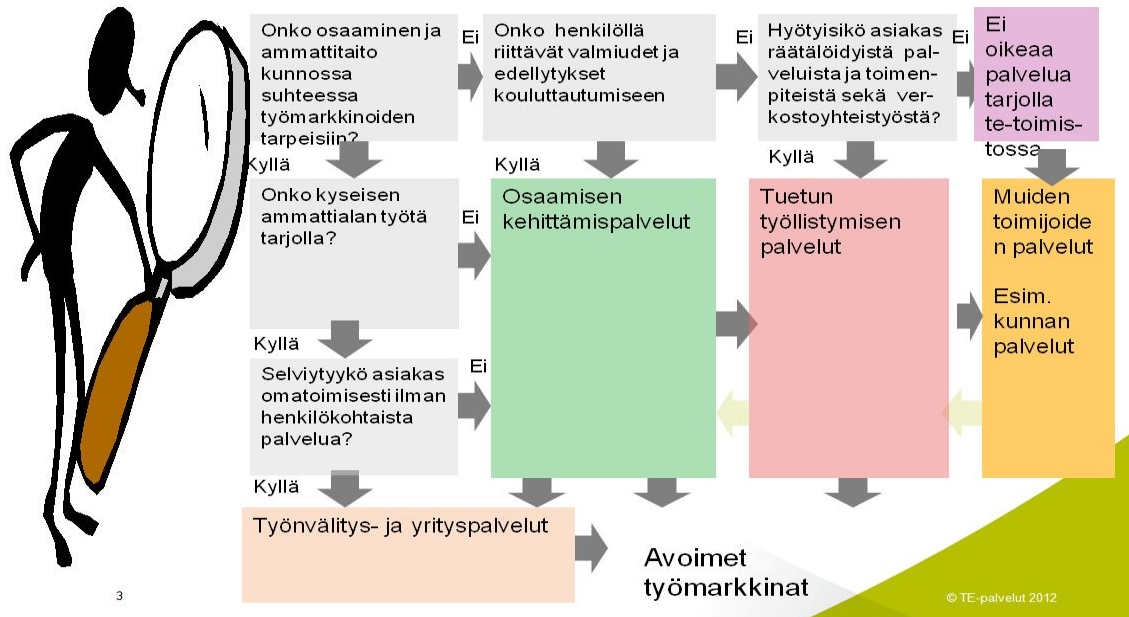
Lisätiedot:

<http://www.tulkkaukspalvelu.fi/>

4 KOTOUTTAMISPALVELUT MUILTA VIRANOMAISILTA JA TAHOILTA

4.1 TE-toimisto

Työnhakija-asiakkaan palvelut palvelutarpeen mukaan

Lapin TE-toimiston toimipaikat sijaitsevat Enontekiöllä, Ivalossa, Kemissä, Kemijärvellä, Kittilässä, Kolarissa, Muoniossa, Pellossa, Posiolla, Rovaniemellä, Sallassa, Savukoskella, Sodankylässä, Torniossa ja Ylitorniolla.

Maahanmuuttajapalvelut on integroitu osaksi normaalia TE-toimiston palvelua huomioiden kuitenkin maahanmuuttajien erityistarpeet. Päätoimisia maahanmuuttajien työllistymiseen erikoistuneita asiantuntijoita on kaksi ja he ovat sijoittuneet tuetun työllistymisen palveluihin. Muilla palvelulinjoilla osalla virkailijoista tehtävänkuvaan kuuluvat myös maahanmuuttaja-asiakkaiden palvelut. Kotoutumisen koordinaatio on keskitetty osaamisen kehittämisen palveluihin, joissa palveluista vastaa palvelujohtajan ja palveluesimiehen lisäksi yksi asiantuntija. Kotoutumiskoulutuksen vastuu on osaamisen kehittämisen palveluissa yhdellä palveluesimiehellä.

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti työvoimakoulutuksena siten kuin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetään. Kotoutumiskoulutusta voidaan järjestää myös omaehtoisena opiskeluna. ELY-keskus vastaa työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä toimialueellaan. Kotoutumiskoulutuksena oppivelvollisuusiän ylittäneelle maahanmuuttajalle järjestetään suomen tai ruotsin kielen opetusta ja tarvittaessa luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä muuta opetusta, joka edistää työelämään ja jatkokoulutukseen pääsyä sekä yhteiskunnallisia, kulttuurisia ja elämänhallintaan liittyviä valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että maahanmuuttaja saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Maahanmuuttaja-asiakkaita koskevat samat palveluperiaatteet kuin muita asiakkaita. Maahanmuuttaja-asiakkaiden palveluissa huomioidaan asiakkaiden erityistarpeet, esimerkiksi tulkkipalvelut. Palveluun varataan yleensä keskimääräistä pidemmät vastaanottoajat ja TE-palveluita kaikinensa voidaan räätälöidä hyvinkin joustavasti maahanmuuttaja-asiakkaiden palvelutarpeita vastaaviksi.

Kotoutumislain mukaisesti Lapin TE-toimisto osallistuu kotouttamisen kehittämiseen monialaisena yhteistyönä alueen viranomaisten ja eri toimijoiden kanssa. TE-toimisto vastaa maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista edistävästä ja tukevasta työvoimapalveluista ja muista toimenpiteistä työnhakijaksi ilmoittautuneille maahanmuuttajille räätälöiden palveluita siten, että ne soveltuvat maahanmuuttajille.

Maakunnallisena monialaisena verkostoyhteistyönä laadittu Lapin maahanmuuttostrategia 2017 ohjaa Lapin TE-toimiston maahanmuuttajapalveluiden toimeenpanoa kaikilla TE-toimiston palvelulinjoilla.

Lisätiedot:

www.te-toimisto.fi/

4.2 Kansaneläkelaitos KELA

Kela hoitaa Suomessa asuvien perusturvaa eri elämäntilanteissa. Kelan asiakkaita ovat kaikki Suomessa asuvat sekä ulkomailla asuvat Suomen sosiaaliturvan piiriin kuuluvat henkilöt. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus,

kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, opintotuki ja vähimmäiseläkkeet. Lisäksi Kela huolehtii vammaisetuksista, sotilasavustuksista sekä maahanmuuttajan tuesta.

Kelan tehtävänä on myös

- tiedottaa etuuksista ja palveluista
- harjoittaa sosiaaliturvan kehittämistä palvelevaa tutkimusta
- laatia etuuksien ja toiminnan ennakkoinnissa ja seurannassa tarvittavia tilastoja, arvioita ja ennusteita
- tehdä ehdotuksia sosiaaliturvaa koskevan lainsäädännön kehittämisestä.

Lisätiedot:

www.kela.fi

4.3 Sodankylän seurakunta

Sodankylän seurakunta auttaa hengellisissä, aineellisissa ja sosiaalisissa asioissa yhteistyössä muiden auttajatahojen kanssa. Toiminnassa sekä kunnioitetaan maahanmuuttajien uskonnollista vakaumusta että tarjotaan mahdollisuutta tutustua evankelisluterilaiseen kirkkoon. Seurakunnan toiminnasta kiinnostuneita pyritään ohjaamaan pääasiassa jo voimassa olevaan toimintaan. Tarvittaessa maahanmuuttajia voidaan kohdata erityisesti esim. avoimien ovien toiminnassa. Kotouttamisohjelman tavoitteita toteutetaan seuraavilla vastuualueilla: yleinen seurakuntatyö, diakoniatyö, nuoriso- ja rippikoulutyö, lapsityö, evankelioimis- ja lähetystyö. Seurakunta tekee tiivistä yhteistyötä kunnan eri toimialojen ja eri järjestöjen kanssa.

Lisätiedot: www.sodevl.fi

4.4 Lapin ammattiopisto ja Lapin matkailuopisto, Revontuliopisto

Lapin ammattiopisto ja Lapin matkailuopisto

Toisen asteen koulutusta tarjoavat Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ylläpitämät Lapin ammattiopisto ja Lapin matkailuopisto. **Lapin ammattiopistossa** Sodankylän toimipisteessä tarjotaan myös valmentavaa ja ohjaavaa koulutusta. Näitä koulutuksia

ovat Ammattistartti sekä Valmentava ja kuntouttava koulutus (**VaKu**). Lisätiedot: www.lao.fi

Revontuliopisto

Revontuliopisto on Kittilän, Enontekiön ja Sodankylän kuntien yhteinen kansalaisopisto, jonka hallinnollinen keskus on Kittilässä. Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Kuntalaisilla on mahdollisuus esittää toiveita kielikoulutuksen suhteen.

Lisätiedot: www.revontuliopisto.fi

4.5 Mannerheimin lastensuojeluliitto

Sodankylässä toimii Mannerheimin lastensuojeluliiton paikallisyhdistys. MLL järjestää perheille erilaisia tapahtumia ja retkiä sekä on mukana monenlaisissa tilaisuuksissa. Hallitus kokoontuu noin kerran kuukaudessa suunnittelemaan tulevaa toimintaa. Perhekahvilatoimintaa on järjestetty ajoittain, mutta tällä hetkellä toimintaa ei ole. Toimintaa voidaan käynnistää, jos innokkaita vetäjiä ja kävijöitä löytyy.

Isä-lapsi -toiminnassa isillä ja lapsilla on mukavia yhteisiä tapaamisia, aktiivista toimintaa ja erilaista puuhastelua noin kerran kuukaudessa. MLL on järjestänyt myös lapsiparkkitoimintaa erilaisissa tilaisuuksissa. Neuvolan kautta vuokrataan turvakaukaloita ja matkasänkyjä. Kouluissa MLL tukee tukioppilastoimintaa.

MLL:n Sodankylän paikallisyhdistys kouluttaa lastenhoitajia, joiden työvälityksen hoitaa MLL:n Lapin piiri. Perhe voi saada lyhytaikaista lastenhoitoapua kotiin kaikkina vuorokauden aikoina. Lastenhoitoapua voi käyttää omien tarpeiden mukaan esimerkiksi silloin, kun lapsi sairastuu tai kun vanhemmat haluavat hetken hengähtää, harrastaa tai viettää kahdenkeskistä aikaa.

Lisätiedot:

<http://sodankyla.mll.fi/> ja <https://www.facebook.com/MLLSodankyla>

5 TOIMENPIDEOHJELMA

Päätavoite: Hyvien etnisten suhteiden ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	AIKATAULU
Maahanmuuttajille tarpeiden mukainen kielikoulu-tus	- maahanmuuttajien tarpeet tiedossa koulutuksen järjestäjällä	- Revontuliopisto	- jatkuva
Maahanmuuttaja saa tietoa Sodankylästä	- Tervetuloa Sodankylään - paketti uusille kuntalaisille ja työnantajille jaettavaksi - englanninkielinen tapahtumakalenteri	- hallintopalvelut	- 2015
	- englanninkieliset nettisivut	- hallintopalvelut	- 2015
Maahanmuuttaja saa tietoa Sodankylän järjestöistä ja yhdistyksistä	- englanninkieliset esitteet, järjestömarkkinat - Tervetuloa Sodankylään –kurssi	- Järjestökeskus Kitinen ry	- 2015
		- Järjestökeskus Kitinen ry	- 2015
Kuntalaiset tutustuvat toistensa kulttuureihin	- kulttuurikahvila	- Sivistystoimi/ kirjasto ja Revontuliopisto	- 2015
Maahanmuuttaja-oppilas viihtyy ja oppii esi- ja perusopetuksessa	- Kontaktihenkilö koulussa maahanmuuttajille	- Sivistystoimi/ Aleksanteri Kenan koulu	- 2015

<p>Maahanmuuttaja-perheen sopeutumista arkeen tuetaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kummioppilas maahanmuuttaja-oppilaalle - valmistava opetus (Valo), tukioppilaat - lapsiperheiden kotipalvelu - neuvolan perhetyö - varamummo- ja kummiperhe-toiminta, luontoretket, isä-lapsi-toiminta, Terho-kerho 	<ul style="list-style-type: none"> - Sivistystoimi/Aleksanteri Kenan koulu - Sivistystoimi/Aleksanteri Kenan koulu - Perusturva/Neuvola - MLL 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015 - jatkuva - 2015 - 2015
<p>Maahanmuuttajat osallistuvat kirkon toimintaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - maahanmuuttajien erityistoiveiden kuuleminen toiminnan suunnittelussa 	<ul style="list-style-type: none"> - Sodankylän seurakunta 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015
<p>Maahanmuuttajien kotouttamisohjelman seuranta ja päivittäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - työryhmä min. 1x/vuosi 	<ul style="list-style-type: none"> - Perusturva/sosiaalipalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> - seuranta 2015 - 2016, päivittäminen 2017

Hyödyllisiä linkkejä

www.ely-keskus.fi/lappi

www.kela.fi

www.seitasaatio.fi

<http://sodankyla.mll.fi/>

<https://www.facebook.com/MLLSodankyla>.

www.sodankyla.fi

www.sodevl.fi

www.tulkkauspalvelu.fi

Lähteet

Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 493/1999

Lakkala, Irja-Kaisa 2013: Maahanmuuttajaopetus Aleksanteri Kenan koulussa. Lapin yliopisto. Julkaisematon.

Lapin maahanmuuttostrategia 2017

Maahanmuuton tulevaisuus 2020-strategia

Sodankylän kunnan lapsi- ja perhepoliittinen ohjelma 2013–2016

Sodankylän kuntastrategia 2014–2020

Toimeentulotuen soveltamisohjeet 1.1.2015 alkaen

Valo-oppi auttaa suomalaiselle opintielle. Artikkelin Lapin Kansassa 16.5.2014

Valtion kotouttamisohjelma 2012–2015

Yhteinen kylä on kansainvälinen, tiedote yleisötilaisuudesta 21.8.2014

YHTEYS – Yhdessä tekemisen yhteisöt, ESR – hanke/Tiina-Liisa Multamäki haastattelu

Liite 1. Maahanmuuttajaopetus Aleksanteri Kenan koulussa

